

**ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“
ГР. БЛАГОЕВГРАД**

РЕЦЕНЗИЯ

Относно: Публична защита на дисертационен труд за придобиване на научната и образователна степен „Доктор“ в научна област 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ...

Тема на дисертационния труд: „Влияние на заниманията с народни хора и танци върху физическата дееспособност при студенти“

Автор на дисертационния труд: Данаила Христова Маникатова

Рецензент: доц. Кремка П. Станкова, доктор

ЮЗУ „Н. Рилски“, Факултет педагогика, катедра ТМФВ

Основание за представяне на рецензията: Заповед № 874 от 22.05.2023 г. на Ректора на ЮЗУ „Н. Рилски“, гр. Благоевград

I. Кратки биографични данни за кандидата

Докторант Данаила Христова Маникатова се е обучавала във факултета по Педагогика по докторска програма „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка“. Маникатова е завършила „Национално училище по танцово изкуство“, София. Придобила е ОКС бакалавър в ЮЗУ „Н. Рилски“ – „Педагогика по труд и техника“ и „Хореографска педагогика“. ОКС Магистър също е придобила в ЮЗУ „Н. Рилски“ – „Предучилищна и начална училищна педагогика“.

Докторант Маникатова е била за три години асистент към катедра „Спорт“ във факултета по „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“, а понастоящем е хоноруван преподавател към същата катедра и факултет.

Преподава учебните дисциплини „Народни хорá и танци“ във факултета и „Двигателна ритмика и танци“ към катедра ТМФВ във факултета по Педагогика. Междувременно е учител в детска градина, художествен ръководител на мажоретен състав „Бижу“ и фолклорен клуб за народни танци „Пиринско бижу“, гр. Благоевград.

II. Цялостна характеристика на дисертационния труд

Тенденциите за ефективизиране на учебния процес и повишаване дееспособността на студентите във ВУЗ минава през много и разнообразни научно обосновани форми за реализация.

Изхождайки от тази потребност на обучителния процес логично и навременно е да се търсят нови форми, модели, методи и средства за реализиране на целите и задачите на висшето образование в този аспект.

В тази връзка тематиката на предложения за рецензиране от докторант Маникатова дисертационен труд на тема „Влияние на заниманията с „Народни хорá и танци“ върху физическата дееспособност при студенти“ е навременна и актуална.

Цялостното съдържание на дисертационния труд е в обем 123 стр., включващи Въведение, 4 глави, списък с научни приноси, списък с публикации, 2 приложения, използвана литература - 131 източника, от които 103 на кирилица, 3 на латиница и 25 интернет източника.

Дисертационният труд е онагледен с 27 таблици и 27 фигури, структурно и хронологично отговаря на изискванията за такъв.

Като цяло във фокуса на научното изследване са средствата за повишаване на физическата дееспособност при студенти чрез една нова и разнообразна форма на въздействие, каквито са „Народните хорá и танци“.

В Глава първа, детайлно е изложена постановката на научния проблем, особеностите на въздействие на „Народните хора и танци“, класификация и елементи от тях в спортната практика.

Изложеното и анализирано многостранното въздействие на „Народните хора и танци“ по отношение естетическото възпитание и мястото им в образователната система, които допълват положителната тенденция по отношение на актуалността на научния проблем.

Ключовото значение и въздействие на „Народните хора и танци“ е в търсенето на разнообразие от средства за по-непринудено и може да се каже развлекателно повишаване на физическата дееспособност на младите хора и не само, насочва докторанта към Хипотезата на научното изследване.

Хипотезата е научно обоснована, но не достатъчно прецизно формулирана. Базирайки се на темата на дисертационния труд и целта, които касаят основно влиянието на „Народните хора и танци“ като средство, а не само изготвянето на нормативна база.

В Хипотезата се очаква разработването на нормативна база за контрол и оценка, да въздейства на дееспособността, но в целта е ясно формулирано, че докторанта трябва да предложи форма или модел на въздействие на „Народните хора и танци“, на базата на което да се ползва тази нормативна база за контрол и оценка, след което да направи анализ на резултатите, показващи степента на реализиране на тази хипотеза.

Глава втора поема същността и тежестта на научното изследване, залегнало в основата на научния труд. Тя включва цел, задачи, обект, предмет, контингент, методи и организация на изследването.

Целта на научното изследване е ясно формулирана и представена.

Задачите шест на брой са ясно и пълно формулирани, следвайки съдържателно целта на научното изследване.

Обектът и предмета на научното изследване са ясно формулирани и коректно представени.

Впечатляващ е **контингента** на изследване от 157 студента от двата пола, което ни дава увереност за по-голяма значимост на получените данни от изследването.

II.2. Методика на изследването

Ценно в приложената от докторанта методика е изработване и прилагане на авторски модел за „екзерсис“, с цел подобряване на физическата дееспособност на студентите. Моделът включва програма за занимания в зала, който има предимството, че може да се ползва и в домашни условия.

Програмата е базирана на вече съществуващия модел за „екзерсис“ на Й. Янакиев (2000), но е адаптиран за студенти мъже и жени по отношение на психофизиологическите им възможности. Важно е да отбележим, че програмата е обогатена и с детайлни методически указания, които гарантират ефективността ѝ на въздействие, ключово условие за крайната цел на научното изследване.

Създаденият модел е прилаган със студентите всяка седмица по 2 учебни часа от 90 минути в избираемата учебна дисциплина „Народни хорá и танци“.

II.2.1. Цялостното **изследване** е реализирано в периода м. 10.2019 до м. 01.2022 г.

II.2.2. Методите, ползвани в научното изследване са основно теоретико-практически, математико-статистически и за анализ на емпиричния материал.

Анкетният метод, приложен авторски от докторанта дава ясна представа за състоянието и нагласите на изследвания контингент, като основа за целенасочено изследване.

Ползван е Вариационен анализ, Сравнителен анализ, t-критерии на Стюдънт, Корелационен анализ, Сигмален метод за количествена оценка състоянието и измерваните признаци и Метода на индексите (BMI).

Глава трета. Научният труд е много добре онагледен и чрез различни таблици и фигури, докторантът е успял да пресъздаде научно и многостранно тълкуванията, връзките и зависимостите по съответните показатели, които имат пряка връзка с целта и изводите от научното изследване.

III.2.3. Правят впечатление много добре анализирани и онагледени корелационни зависимости и корелационно-структурни модели на физическото развитие и физическата дееспособност на студенти при първо и второ изследване от научния експеримент (стр. 96, 98, 99 и 100).

Направеният анализ дава възможност да бъдат идентифицирани взаимодействията и влиянието на основните фактори за физическо развитие и физическа дееспособност.

III.2.5. Представено е влиянието на „Народните хора и танци“ върху физическата дееспособност на студенти. Чрез таблици е онагледено и накратко анализирано това влияние чрез сравнителен анализ на физическата дееспособност при мъже и жени при първо и второ изследване.

III.2.6. Представена е авторска нормативната таблица (103-105) за лесно и бързо оценяване състоянието на всеки признак, носещ информация за физическото развитие и физическата дееспособност на студенти от двата пола, включително точкова система до 50 точки, приравнени към оценка (2, 3, 4, 5, 6) и вербална оценка (отлична, много добра, добра, средна и слаба).

Докторантът е представил и приравнителна таблица за точковата към вербалната оценъчна скала.

Изводи: Изводите 8 на брой са направени на базата на извършените изследвания и последващи анализи. Те са логични, научно обосновани и следват хронологично хода на изложението на научното изследване и получените от него резултати.

Научните приноси са основни 4, касаещи:

- Авторския модел за повишаване на физическата дееспособност на студенти чрез „Народни хорá и танци“.
- Тестова авторска батерия за оценка на физическата дееспособност и разработените към нея нормативно-оценъчни таблици за оценка и контрол.

Предложен е списък от **3 публикации** в реферирани издания във връзка с темата на дисертационния труд.

III. Кратки бележки и препоръки

- Би могло да се прецизира формулировката на Хипотезата по отношение на темата на дисертационния труд и целта, която следва от нея.

Така предложения за рецензиране **автореферат** в обем от 50 стр. следва съдържателно и хронологично изложението на дисертационния труд.

IV. Заключение

Представеният за рецензиране дисертационен труд и автореферата към него са в съответствие с изискванията за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“.

Видно е, че докторант Маникатова се е постарала да даде научно тълкуване и решение на много въпроси, вълнуващи я от нейната практика в представения за рецензиране научен труд.

Обогатяването на досега съществуващите теории и търсенето на авторски решения е неоспоримо достойнство на дисертационния труд.

Научните приноси на труда хвърлят светлина върху една важна страна от практикуването на „Народните хорá и танци“, а именно функционалното им въздействие върху организма.

В тази връзка, препоръките ми не омаловажават вложения труд, идеи и модерни научни търсения на докторант Маникатова в предложения от нея за рецензиране научен дисертационен труд.

Към докторанта имам следния въпрос: До каква степен активността на студентите е повлияла върху резултатите от приложения модел?

Мотивирана от актуалността, научността и теоретико-практическата стойност на научния труд, предлагам на уважаемото специализирано Научно жури да присъди образователна и научна степен „Доктор“ на Данаила Христова Маникатова в научната област 1. Педагогически науки, Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ...

07.06.2023 г.
гр. Благоевград

Рецензент:
Доц. д-р Кремка Станкова

**“NEOFIT RILSKI” SOUTHWEST UNIVERSITY
BLAGOEVGRAD**

REVIEW

Subject: Public defence of a dissertation thesis for obtaining Doctor's scientific and academic degree "Doctor" in the scientific field 1. Pedagogical Sciences, professional field 1.3. Pedagogy of education in ...

Dissertation Thesis: „Influence of activities with folk people and dances on the physical fitness of students”

Author of Dissertation Thesis: Danaila Hristova Manikatova

Reviewer: Prof. Kremka P. Stankova, Ph.D.

“Neofit Rilski” Southwest University, Faculty of Pedagogy, Chair of Theory and Methods of Physical Education

Grounds for Submitting the Review: Order No. 874 from 22.05.2023 r of the Rector of “Neofit Rilski” Southwest University, Blagoevgrad

I. Candidate’s Brief Biographical Details

Doctoral student Danaila Hristova Manikatova has studied at the Faculty of Pedagogy in the doctoral programme "Theory and Methodology of Physical Education and Sports Training". Manikatova is a graduate of the National School of Dance Arts of Sofia. She obtained Bachelor’s academic and qualification degree at “Neofit Rilski” Southwest University – „Pedagogy of Labour and Technology" and "Choreographic Pedagogy“. Her Mastre’s

academic and qualification degree is also acquired at “Neofit Rilski” Southwest University – „Preschool and primary school pedagogy“.

Doctoral student Manikatoва has been an assistant professor at the Chair of Sports with the Faculty of Public Health, Healthcare and Sports for three years, and is currently a part-time lecturer and the said chair and faculty.

She teaches classes in “Folk horos and dances” at the faculty and „Movement rhythmic and dance” with the chair of Theory and Methodology of Physical Education and Sports Training” at the faculty of Pedagogy, artistic director of cheerleading group "Biju" and folklore club for folk dances "Pirinsko Biju", Blagoevgrad.

II. Overall Characterization of the Dissertation Thesis

The trends for the effectiveness of the learning process and the increase of the students' ability in the HEI go through many and various scientifically based forms of realization.

Proceeding from this need of the educational process, it is logical and timely to search for new forms, models, methods and means of realizing the goals and objectives of higher education in this aspect.

In this regard, the topic of the dissertation proposed for review by doctoral student Manikatoва on "Influence of activities with folk horos and dances on the physical fitness of students " is timely and relevant.

The overall content of the dissertation is 123 pages, including an Introduction, 4 chapters, a list of scientific contributions, a list of publications, 2 appendices, 131 sources of literature, of which 103 in Cyrillic, 3 in Latin and 25 Internet sources.

The dissertation is illustrated with 27 tables and 27 figures, structurally and chronologically meets the requirements for such a work.

In general, the focus of the research is on the means of increasing physical fitness in students through a new and diverse form of impact, such as "Folk Horos and Dances".

In **Chapter One**, the scientific problem statement, the features of the impact of "Folk Horos and Dances", their classification and elements in sports practice are detailed.

The multi-aspect impact of the "Folk Horos and Dances" in terms of aesthetic education and their place in the educational system are presented and analysed, which complement the positive trend in terms of the relevance of the scientific problem.

The key significance and impact of "Folk Horos and Dances" is in the search for a variety of means for a more casual and one can say recreational increase in the physical fitness of young people and not only, directs the PhD student to the Hypothesis of the research.

The hypothesis is scientifically sound, but not precisely enough formulated. Based on the dissertation topic and purpose, which mainly concern the influence of "Folk Horos and Dances" as a means, not only the elaboration of a regulatory basis.

In the Hypothesis, the development of a regulatory basis for control and evaluation is expected to impact on capacity, but the objective clearly states that the PhD student should propose a form or model of impact of "Folk Horos and Dances", on the basis of which this regulatory basis for control and evaluation is to be used, and then analyse the results showing the extent to which this hypothesis is realised.

Chapter Two takes up the substance and weight of the research underlying the thesis. It includes the aim, objectives, object, subject, contingent, methods and organization of the research.

The aim of the research is clearly formulated and presented.

The six **tasks** are clearly and completely formulated, following the research objective.

The **object** and **subject** of the research are clearly formulated and correctly presented.

The study **contingent** of 157 students of both sexes is impressive, which gives us confidence about the greater significance of the data obtained from the study.

II.2. Methods of Research

The development and application of an author's model for "exercise" in order to improve the physical ability of students is valuable in the methodology applied by the doctoral student. The model includes a program for indoor activities, which has the advantage that it can also be used at home.

The program is based on the already existing model of "exercise" of Y. Yanakiev (2000), but is adapted for male and female students in terms of their psychophysiological capabilities. It is important to note that the program is also enriched with detailed methodological guidelines that guarantee its effectiveness of impact, a key condition for the ultimate goal of the research.

The created model was applied with university students each week for 2 classes of 90 minutes in the elective "Folk Horos and Dances“.

II.2.1. The overall **study** was carried out in the period 10.2019 to 01.2022.

II.2.2. The **methods** used in the research are mainly theoretical-practical, mathematical-statistical and for the analysis of the empirical material.

The questionnaire method applied by the doctoral student gives a clear picture of the state and attitudes of the researched contingent as a basis for targeted research.

Variance analysis, Comparative analysis, Student's t-criteria, Correlation analysis, Sigma method for quantitative assessment of the state and measured attributes and Index method (BMI) are used.

Chapter three. The scientific work is very well illustrated and through various tables and figures, the PhD student has managed to reproduce scientifically and multilaterally interpretations, relationships and dependencies on the relevant indicators, which have a direct relationship with the purpose and conclusions of the research.

III.2.3. The very well analysed and illustrated correlations and correlation-structure models of physical development and physical ability of students in the first and second study of the scientific experiment are impressive (pp. 96, 98, 99 and 100).

The analysis made it possible to identify the interactions and influences of the main factors of physical development and physical fitness.

III.2.5. The influence of "Folk Horos and Dances" on the physical fitness of students is presented. Through tables this influence is illustrated and briefly analysed by a comparative analysis of physical fitness in males and females in the first and second study.

III.2.6. The author's normative table (103-105) is presented to easily and quickly assess the status of each trait carrying information about the physical development and physical ability of students of both sexes, including a scoring system up to 50 points equated to a grade (2, 3, 4, 5, 6) and a verbal assessment (excellent, very good, good, average and poor).

The doctoral student also provided an equating table for the point to verbal rating scale.

Conclusions: There are 8 conclusions based on the research and subsequent analyses. They are logical, scientifically grounded and follow chronologically the course of the presentation of the research and the results obtained from it.

The main **scientific contributions** are 4, and concern:

- The author's model for increasing physical fitness of students through "Folk horos and dances".
- The author's test battery for the assessment of physical fitness and the normative assessment tables developed for its evaluation and control.

A list of **3 publications** in referenced journals related to the dissertation topic is provided.

III. Brief notes and recommendations

- The formulation of the Hypothesis could be refined in relation to the topic of the dissertation and the aim that follows from it.

The **abstract** proposed for review in a volume of 50 pages follows the content and chronology of the dissertation work.

IV. Conclusion

The dissertation and the abstract submitted for review are in accordance with the requirements for obtaining the academic and scientific degree of "Doctor".

It is evident that doctoral student Manikatova has made an effort to provide a scientific interpretation and solution to many questions of interest to her practice in the scientific work submitted for review.

The enrichment of existing theories and the search for original solutions is an undeniable merit of the dissertation.

The scientific contributions of the work shed light on an important aspect of the practice of "Folk Horos and Dances", namely their functional impact on the body.

In this regard, my recommendations do not diminish the hard work, ideas and modern scientific searches of PhD student Manikatoва in the scientific dissertation thesis submitted for review.

I have the following question for the doctoral student: to what extent did the students' activity influence the results of the applied model?

Motivated by the topicality, scientific and theoretical-practical value of the scientific work, I propose to the esteemed specialized Scientific Jury to award the academic and scientific degree of Doctor to Danaila Hristova Manikatoва in the scientific field 1. Pedagogical Sciences, professional field 1.3. Pedagogy of education in...

The 7th June 2023
Blagoevgrad

Reviewer:
Assoc. Prof. Kremka Stankova, Ph.D.